

Rok 1924

Obec má 120 čísel popisných, odpočítaje 4 čísla lichá, 116 obytných stavení. Dvoutřídní obecná škola postaven v r. 1889. Ve zdejší obci jest 28 čísel, které nevlastní pozemky žádné, 26 majících málo pozemků, tak zvaní baráčníci, 46 tak zvaných chalupníků, 13 půlstatků a 3 usedlosti od 14-19 ha. Celkem není zde usedlost žádná velká. V obci je „Kampelička“, 2 hostince, 4 obchody smíšeným zbožím, dvě cementárny na výrobu cementového zboží. Lidé nemající své pozemky se nebo jen málo živí s výdělkem, buď při zemědělství, neb v blízkých lesích a nebo docházejí do továrny do Bělohradu. Jednotlivé části obce v obecné mluvě se nazývají: „Habr, Pod mylířem, na návsi, u lípy, ve familii, ve fořtovně, na rybníčkách a Rakovník.

Obcí protéká potok Chotečský, který pramení ze studánky tak zvané „Svěcená studánka“, v lese blíže samoty Rakovníka. Protéká ves a lučinami vine se jeho tok ke Lhotě Šárovcové, kdež vlévá se do Javorky.

Jednotlivá čísla:

...

Čís. 69: Majitel nynější Lánský Josef. Před tímto rodem držela číslo tato rodina Kuglerova. Až do r. 1889 byla v tomto čísle škola. Byla pouze tam jedna třída a byt řídícího učitele, byt velice skromný a malinkou kuchyní a o mnoho ne větším pokojem. Druhá třída byla nejprve v čísle 15 až do roku 1887 a pak v čís. 13, až do roku 1889, kdy obec postavila školu novou a starou prodal rod. Kuglerově. Stavení staré z cihel s vysokou střechou kryté hliněnými taškami. Pozemek 5,91 ha.

...

Převládají zde jména Zapadlo a Chudoba. Zapadlů je 11 a Chudobů 10. Většina jich má nějaký přídavek ke svému jménu. Tak ku příkladu: Ve fořtovně u Zapadlů, kominík Zapadlo, štěpař Zapadlo, popelář Zapadlo, dřevák Zapadlo.

Před 10 roky byl zde dosti rozšířen rod Konopáčů, který dnes již na dvě rodiny se ztenčil. Bylo tu pět rodů, mimo jednoho, všichni obchodníci. Tak: Když šel někdo od Lužan, z kraje byl obchod Anny Konopáčové, o něco dále hostinec Rudolfa Konopáče, naproti obchod Jana Konopáče, o něco dále obchod Josefa Konopáče a na návsi Frant. Konopáč, sedlář.

Obyvatelů v obci zdejší je 560. Národnosti vesměs české. Byl jsem ještě chlapcem dvanáctiletým, když spiritism dostal se do naší vsi. Katolický farář z kazatelny horlil proti novým bludům, v něž se daly zlákatí jeho nejvěrnější ovečky. Nelenil a učinil udání i úřadům. Přišlo četnictvo, hledalo, kde schůzky se odbývají, leč bezvýsledně. Nikoho přistihnout nemohli, že hlídali každý večer neúnavně, schůzky odbývaly se dál, při nichž účastno bylo až 50 - 60 lidí domácích i přespolních.

V roce 1919 v únoru jednoho večera stržena byla na návsi socha Jana Nepomuckého neznámými pachateli. Vyšetřování nemělo žádného výsledku. Zbytky sochy odstraněny a na místě tom stojí dnes pomník padlým. Touže dobou stržena socha téhož svatého v Hřidelci a ve Valdově.

Divadla hlavně hrány v naší obci od r. 1898. Ovšem jeviště zde nebylo a tu nutno bylo jeviště vypůjčovat. Zdejší ochotníci hráli dvakrát nebo třikrát do roka a skládali z čistých výtěžků peníze k pořízení jeviště nového. Jeviště nové po mnohých nesnázích pořízeno v r. 1901. Plátno darovala továrna Goldschmída z Bělohradu zdarma. Dekorace maloval malíř Kysela z Mlázovic. Na jevišti zřízeném hrálo

se až do roku 1921, když Tělocvič. Jednota Sokol postavila si své stálé jeviště.

Historie: Statek Choteč náležel ve 14. století Pavlíkovi, pak jeho synům Janu a Stramisiusovi z Chotče. Roku 1391 byl pánem Prokop z Jičína. Roku 1416 připadlo Bohuslavovi ze Pše. Začátkem století 15. držitelem statku byl Jan Kůla z Chotče. Když však r. 1478 v srpnu paní Kateřina ze Stračova rozená Hermanova ve Stračově, zemřela, daroval tento statek Stračovský zámek i veškeré zboží král Vladislav Maršovi Kůlovi z Chotče a jeho bratrovi Hermanovi z Chotče za jejich mu prokázané služby. Však po krátkém čase opět jim tento statek král odňal a Janu Fedražickému r. 1489 propůjčil, z čehož vznikl spor. Roku 1492 v červnu rozsudek vyšel a statek Hermanovi z Chotče připadl. Mikuláš Kůle na Chotči a z Chotče vlastní syn Marše byl r. 1542 držitel statku po svém dědu Haškovi z Chotče, který v Chotči kamennou tvrz vystavěl r. 1562. Z toho následuje, že Mikuláš Kůle spolu dřívější kostel sv. Mikuláše vystavěti dal. Po něm byli pánem statku Jan a Jiří Kůle z Chotče a od něho ten statek slečna Justina rozená purkraběnka z Dodína, vlastní sestra Elišky Černhausové, rozené purkraběnky z Dodína na Grabštejnu, ukoupila. Později byl statek v Chotči majetkem Davida Heinricha z Černhausen. V 30-leté válce odkoupil statek Albrecht z Valdštejnů vévoda Frýdlantský. Od královské komory. Po jeho smrti koupil statek Choteč Jan Ježverovský. Potom dostal se klášteru Servitskému ve Vídni. Pak ho měl generál Rudolf, svobodný pán z Fiefenbachu, majitel panství kumburského. Zmíněný daroval statek Paulánům kláštera Novopackého a tak byl až do roku 1789. Téhož roku klášter zrušen a pak byl nábožen. fondu pod správou panství Radim dán. Roku 1802 scelila administrace státních statků všechny tyto statky: Radim, Pecku, Sobšice, Vojice a Choteč v jedno společné diminium = panství pod vrchní správou v bývalém kartouzském klášteře ve Valdicích. Dne 13. 4. 1824 stal se pánem panství Kumburského nejvyšší komorný Ferdinand kníže z Trautmansdorfu a Veinsbergů pod správou úřadu Jičínského.

Zápis na kameni ve zdi hřbitovní:

Léta 1582 zemřela jest urozená paní Kateřina Bořkova po Hromnicích a odpočívá tuto, Pán Bůh ráčiž nám všem milostiv býti.

Léta 1583 v neděli po Hromnicích zemřela jest urozená paní Kateřina Mateřovská z Chotče a tuto jest pochována. Pán Bůh ráčiž nám všem milostiv býti.

Jiří Bořek 1549 tuto pochovaný jest. Umřela jeho urozená paní Kateřina Bořkova z Malečova.

Roku 1701 odešli z Chotče Pavláni do kláštera Novopackého. Každou druhou neděli a na Boží hod vánoční konal jeden z nich zde službu boží a cvičení. Povož z Chotče přivezl a zase zpět mnicha do Paky odvezl. V únoru 5. 2. 1787 zřízena v Chotči logalie (Choteč, 70 domů, Valdov – Hřídelec 46 domů). Od té doby sídlil zde duchovní lokalista. Vyfaření Chotče, Hřídelse a Valdova stalo se 29. 4. 1787.

Mezi panským lesem Bělohradským a obecním lesem Šaldovským byl zádušní les kostela Chotečského sv. Mikuláše ve výměře 200 měřic nejsevku, jehož mezníky (dle archivu panství Bělohrad) dle vyměřování z roku 1687 a ohrazení byly označeny (křížem) a při popsání lesa r. 1723 očíslovány byly jeho kameny. Jeden klíč od kostelní kasy na zámku v Chotči chované, měli Pavláni, druhý měl ouředník kostelní a spolu kostelník. Krátce před zrušením kláštera zapovězeno říkat: „Zádušní

les" a nařízeno pojmenování „Malý les“. Statkem přešel i les náboženské matici. Dne 23. 7. 1804 purkrabí v Bělohrade prohlásil, že tento les není panský ale zádušní k užitku kostela Chotečského.

Zrušením poddanství r. 1848 zrušeny byly vrchnostenské úřady, země česká byla rozdělena na 7 krajských vlád, 81 podkrajství a 213 okresů spolu okres. soudů a bez. úřadů.

Nový hřbitov **za vsí** r. 1787 pořízen, výměra 1/4 korce. R. 1807 postavena škola nákladem fondu nábož. Za lokalisty Bažanta a varhaníka Michala Hartmana, jenž již po 32 léta mládež vyučoval.

V r. 1815 dne 1., 3. a 5. května táhli Rusové v počtu 20 tisíc s válečnými stroji do Francie přes Choteč. V roce 1866 přetáhlo přes zdejší ves vojsko rakouské a pak pruské po bitvě u Jičina. Ve vsi sebrali 5 kusů dobytka, za kterýž po válce poškození dostali v náhradu za každý kus, uherského vola.